

[Axel Kristensen.]

bestemmelsen i byplanforslaget er udgået. Der er skabt sikkerhed for, at man ved administrationen af loven om byudvikling vil følge den linie, vi nu er blevet enige om, og derigennem og gennem erstatningsbestemmelsen mener vi, at der er skabt sikkerhed for, at ejendomsretten ikke krænkkes, og at der bliver rimelige vilkår for ejerne.

Udfra dette og under henvisning til hvad der står i betænkningen, kan vi anbefale at stemme for de foreliggende lovforslag.

Thestrup: Jeg kan på mit partis vegne anbefale de foreliggende lovforslag, således som de nu er ændret. Vi erkender og har hele tiden erkendt, at det for de store byers vedkommende var nødvendigt for at undgå urimelige udgifter og ulemper ved en uhenigtsmæssig bebyggelse at foretage reguleringer, der ikke ville kunne undgå at berøre private ejeres interesser. Vi erkender også, at den gældende byplanlov havde mangler, der burde rettes. De oprindelige forslag nærede vi fra vor side stor betænkelighed ved, idet vi fandt, at de lagde en altfor stor myndighed i administrationens hånd, og at de i altfor ringe grad tog hensyn til de enkelte ejeres berettigede interesser.

Med de betydningsfulde ændringer, der er givet de foreliggende lovforslag — navnlig ved de sidste ændringsforslag, som vi for få dage siden har modtaget —, finder vi, at der er givet garantier såvel mod administrativ vilkårlighed som for, at de mennesker, der bliver berørt af disse bestemmelser, ikke lider urimelige tab. Vi kan derfor nu tiltræde lovforslagene.

Jeg skal ikke gennemgå lovforslagene i enkeltheder. Jeg henviser til den udførlige betænkning og den lige så udførlige særbetænkning, som mit parti sammen med partiet venstre har afgivet, og hvori der nøje gøres rede for de bestemmelser og synspunkter, der ligger til grund for dem.

Det, vi navnlig lægger vægt på, er for det første reglen om, at et rigsdagsudvalg i henhold til grundlovens § 45 skal følge byudviklingsplanerne, for det andet reglen om, at inderzonerne skal være så store, at de er tilstrækkelige til at dække efterspørgslen efter byggegrunde, for det tredje indførelse af mellemzoner, for det fjerde ret til i yderzoner at opføre bygninger, der tjener et på stedet naturligt formål, erhverv eller beboelse, og for det femte erstatningsreglen i § 14. Denne bestemmelse giver ejeren ret til erstatning for den værdined-

gang, hans ejendom lider som følge af, at den bliver omfattet af en byudviklingsplan.

Vi har fra vor side hele tiden ment, at en sådan regel var fuldstændig nødvendig. Det ville være urimeligt, om en lille kreds af mennesker skulle betale de fordele, som de store byer får gennem disse planer. Disse enkelte mennesker er ingenlunde altid, som det ofte bliver sagt, fortrinsvis spekulanter. Nej, det går som regel sådan, at spekulanterne er væk, før indskrænkningerne eller reguleringerne kommer, men i stedet for sidder der en række ejere af kolonihaver eller af små byggegrunde, som de agter at bygge på. Den art mennesker er det altfor ofte, der kommer til at betale for de indskrænkninger, man indfører for at ramme spekulatoren. De foranstaltninger, der er nødvendige for samfundet, skal naturligvis gennemføres, men ligeså naturligt er det, at den enkelte person, som de rammer, har krav på at få sit tab erstatet.

Med de ændringer, der nu er kommet, mener vi, at der er skabt sådanne garantier for de rettigheder, vi ønsker at beskytte, at vi kan tiltræde dette lovforslag.

Hvad byplanloven angår er forholdet et lignende som for loven om regulering af de bymæssige bebyggelser. Vi er tilfredse med indførelse af en lignende erstatningspligt, som jeg lige har omtalt angående de under § 2, nr. 10, omhandlede reguleringer. Vi er også tilfredse med, at man er blevet stående ved den ekspropriationsbestemmelse der findes i den nuværende byplanlov. Denne bestemmelse i forbindelse med højesteretsdommen af 7. februar 1948 i den såkaldte Maglekildevejsag giver en rimelig begrænsning af en kommunes ekspropriationsbeføjelse. Jeg forstår denne afgørelse sådan, at der ikke kan eksproprieres til privat bebyggelse i henhold til byplanloven.

Herefter skal jeg anbefale at stemme for de to lovforslag.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Da boligministeren fremsatte sit lovforslag, var der for mig og mit parti ingen tvivl om, at der her var et område, hvor lovgivningsmagten ikke kunne holde sig tilbage, når uhenigtsmæssige bymæssige bebyggelser skulle hindres, hvad vi mente, de burde. Vi fandt imidlertid, at lovforslaget gik ad nye baner, hvis virkninger vanskeligt lod sig overse, og som betød meget store indgreb overfor ejendomsbesiddere og kunne medføre en forskelsbehandling af dem. En grundig gennemgang af lovforslagene var derfor